

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50

Feladvószerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Nédok és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utóza 47. és 49. szám.

A börzések.

Ott voltam valamikor a töviben Bécsben. Még akkor nem igen vártuk a newyorki és chicágói tudósításokat arról, hogy $\frac{1}{2}$ cent-tel lejjebb ment e a buza ára, vagy hogy Kansasban hogy áll a tengeri. Tisztességes üzleteket kötöttünk, ha valamelyik azt hitte, hogy rövidséget szenvedett, ott volt a tőzsde bíróság és elintézte a dolgot.

Lehet a börzén is üzleteket csinálni még haszonnal is, de az a fő, hogy ott legyen az ember és nyitva tartsa a szemét.

Igen meglepett tehát, midőn annak jöttem tudomására, hogy *Debreczenben az emberek börzéznek.* A puritán Debreczenben? Igen itt. Jó nevű kereskedők, földbirtokosok, nagyobb iparosok kiteszik vagyonukat az esélynek, bár nem is sikerül az ügynök által oly szépen bebeszélte biztos nyereség, hanem e helyett veszteség áll be, gyakran feldulják a legszebb családi életet.

Itt a hatóság nem segíthet. A pióczákat kiölni nehéz. Hiszékenyek az az emberek. Nem gondolnak arra, hogy ha biztos lenne a nyereség, az az ágens maga menne bele az üzletbe.

Itt csak társadalmilag lehet segíteni. Kerülni kell az olyan alakokat, a kiknél határozottan több az illető. Nem kell a mézes-mázos beszédekre semmit sem adni. A hazard kártyajátékokat meg épen kerülni kell, mert a börze ennek a folyománya. Elvesztett valaki hosszú időn át a kártyán nagyobb összeget, azt a börzén akarja visszanyerni.

Budapest is kezd már ébredni és a „Magyar Pénzügy“ című szaklapban egy tőzsde tag erélyesen, nyíltan támad fel a tulkapások ellen; megdöbentő adatokat tárva fel a szabadalmazott zsebelések felől, amelynek már a debreczeni polgárság közül is vannak áldozatai.

Bizony meg kellene szivelní a tisztességes figyelmeztetéseket és távol tartani mindenkinek magát a veszélytől. Még nem késő, bár a könnyelműség gyökere nagyon kezd a posványos talajban burjánozni.

Hiszen, ha valaki hirtelen jut anyagi zavarok közé, egész könnyedén oda veti a társadalom:

— Bizonyosan börzézett!
 No hát ne börzézünk.

K. H.

Országgyűlés.

Eredeti távirati tudósításunk.

Elparentálták a szerencsétlen véget ért *Eremits* Pált és *Kaas Ivor* báró a napirend előtt dunakeszthelyi táviratot olvasott fel, mely szerint ott nagyban folyik a választási erőszak, egészen a stomfai minta szerint. *Tisza* gróf azt felelte, hogy ha megtörténtek is a felpanaszolt dolgok, a kormányban nincs joga beleavatkozni a választás menetébe. Ott a Kuria! *Kaas* báró szóba hozta az új főispánokat is, mire *Tisza* azt felelte, hogy ezek kinevezéseiben nincs irányzatosság, mert van köztük nemzeti párti agrárius is.

A katonai vitára áttérve, *Rakovszky* István a vitához szólt és gunyosan üdvözölte *Münnich* előadót, mire *Feilitzsch* Artur elnök éreztetni akarta vele hatalmát és ez éles szóváltásra adott okot. *Rakovszky* egyébként aktuális dologra terelte a figyelmet: a múlt évben önkéntesen sok legény lépett a hadseregbe s így ha most megkapja a rendes ujonczlétszámot a hadsereg, az önkéntesekkel meg lesz a létszám-emelés. Határozati javaslatot nyújtott be.

Uray Imre a református papsággal keletkezett afférja dolgában szólalt fel.

Az ülést *Feilitzsch* Arthur báró pártelnök vezette, a ki a jegyzőkönyv hitelesítése után az oly gyászos véget ért *Eremits* Pál képviselőt parentálta el. Megbízta az elnököt, hogy a haláleset által megüresedett nagy-kikindai kerületben a választás iránt intézkedjék.

Lovász Márton a póttartalékosok behívása és a boszniai magyar csapatok dolgában sürgős interpellációt jelentett be, melynek megokolására fél három órakor tért át a ház.

Elnök jelenti, hogy a duna-szerdahelyi választás ügyében napirend előtt kért szót.

Vádak a rendszer ellen.

Kaas Ivor báró szó tárgyává tette, hogy a duna-szerdahelyi kerületben a szabadelvűpárti jelölt érdekében maga *Bartal Aurél pozsonyi főispán személyesen korteskedik.* (Zaj a baloldalon.)

Rakovszky István: A régi rendszer!

Kaas Ivor báró: Az a *Bartal Aurél* ez, akinek működését a választások közül az egész ország ismeri. A stomfai hírhedt választást szintén *Bartal Aurél* vezette. Az ott történt visszaélések élénk emlékezetben vannak mindenkinek. Kifogásolja a főispán személyes korteskedését mindenekelőtt, amelylyel nemcsak hogy törvényt sért, de kisebbiti a maga önállóságát is. Azután pedig tiltakozik az ellen, hogy a néppártiak megtiltották hogy választói gyűlést tarthasson. Ez Alsó-Nyárasdon történt. Kifogásolja azt is, hogy a a *szabadelvűpártok a zsinagógában választói értekezletet tartottak.* *Udvary Ferencz* képviselőnek pedig a csendőrök nem engedték meg, hogy beszélhessen, illetve beszéd közben szuronyait melléne szegtek. A választást ma ejük meg Duna-Szerdahelyen. Kéri a belügyminisztert, utasítsa az ottani hatóságokat sürgősen, hogy a visszaéléseket akadályozza meg, de torolhassa meg az eddigi visszaéléseket is.

Tisza István gróf kormányelnök ujonnan válaszol. A felszólaló jóhiszeműségét nem vonja kétségbe, de információja egyoldalú. A mi azt illeti, hogy minapában tartottak választói értekezletet, ez nem helyes, de ellene mit sem tehet. A hatóságoknak örködniök kell, hogy a választói törvényt szigoruan hajtsák végre, de viszont a közigazgatási tisztviselőknek is van jogok, a melyeket minden támadással szemben meg fog védeni. (Helyeslés a jobboldalon.) A tényrál iránt információkat szerez be, azokról tájékoztatni fogja a házat és ha követtek el a hatóságok visszaélést meg fogja torlani. A mi a gyülekezési jogot illeti, egy véleményen van felszólalóval, hogy attól minden pártiak egyenlően kell tartani. De sokszor megtörténik, hogy egy községben egy időben több párt is jelent be gyűlést. Itt azonban be kell osztani a dolgot.

Ugron Gábor: De az elsőség szerint!

Tisza gróf: Igen az elsőség szerint. Erre viszont nem fogad el kimutatást. A mi az új rendszert illeti, hát erre nézve majd a tapasztalás adja meg az érdemleges választ. A főispáni változásoknak is tendenciót tulajdonítanak. Erre nézve az a válasza, hogy az első három főispán a kik lemondtak, régi szabadelvű volt. A volt nemzetipártiak mind megtartották állásaikat és egy volt nemzeti párti főispánságot nyert. A kinevezésben az vezette, hogy ki alkalmassabb erre a tisztségre és semmi más. Felkéri a képviselőket, ha van konkrét vádjuk, adják elő és ő megfogja torlani, de pletykákkal ne hozakodjanak elő. (Helyeslés a jobboldalon.)

A napirendre tértek át, az ujonczlétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat részleteinek folytatólagos tárgyalására. A javaslat czime van soron.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** úgy mint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantli czzeggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Rakovszky összeütközése az elnökkel.

Rakovszky István mindenekelőtt üdvözlé az előadót, hogy a hosszú vita után is oly jó egészségben látja . . .

Fellitsch Artur báró elnök: Figyelmeztetem a szónokot, hogy a tárgyhoz szóljon.

Rakovszky István: Nem türöm, hogy engem szóilási jogomban korlátozzanak. (Nagy zaj. Majd mindjárt zárt ülést kérünk!)

Fellitsch elnök: Az előadó egészségi állapota nem tartozik a tárgyhöz.

Rakovszky István: De igen, mert míg az új törvényjavaslat címe a régihez képest gyarapodott, addig az előadó megokolása megfogyatkozott. Münnich előadó a régi javaslatához a létszámfelemelést követelte, most pedig a régi létszámot. Ha volna benne komoly következetesség, akkor a most napirenden levő javaslatnak már nem ő volna az előadója. Azt hiszi a szóló, hogy a most napirenden levő törvényjavaslat is módot ad a hadügyi kormányának a létszám emelésre, ha az ellenzék nem lesz óvatos. Határozati javaslatot ad be arra, hogy a honvédelmi miniszter készítsen kimutatást azokról a katonaköteles ifjakról, a kik 1903. márczius elsejétől 1903. végeig a hadseregbe önként beléptek. Addig, a míg a miniszter ezt a kimutatást elő nem terjeszti, a ház függessze fel a törvényjavaslat tárgyalását.

Személyes kérdés.

Uray Imre személyes kérdésben szólal föl. Deczember közepén egy beszédében azt állította, hogy a *Magyar Szó* című lap csupa haszonlesésből bolondítja az együgyű protestáns papságot. Megvallja, hogy helytelen kifejezést használt. Azt kellett volna mondania, hogy *bolondá tartja az az újság a becsületes, egyszerű viszonyok között élő református papságot*. Beszédeért megtámadták, mint egyházmegyei gondnokot. Neki mint gondnoknak nem az a kötelessége, hogy a hibákat takargassa, hanem hogy a hibákra az illetőket figyelmeztesse.

A „közös hadsereg.”

Okolicsányi László a törvényjavaslat címéhez beszélt és kifogásolta, hogy a címben benne van ez a kifejezés: közös hadsereg.

A bebörtönzött debreczeni bakák.

(Ujabb adatok a hazafiság martirjairól.)

Most értesültünk, hogy mikor három hónappal ezelőtt a debreczeni bakákat a Péterfiai-fogházba börtönözték, ennek az eljárásnak az erőszakos voltát érezvén, a szokás ellenére a bebörtönzést feltűnés nélkül hajtották végre. Nem voltak a szokott, háborzongató, szuronyos felvonulások; fegyveres csapatoktól körülfogott áldozatok izgató menete . . . Hanem, mivel valószínűleg az ifjúság tüntetésétől is tartottak, egyenként, egy-egy altiszt kíséretében szállították be a brigád börtönbe az osztráktól üldözött magyar hazaszeretet ezen részvétreméltó, derék és ártatlan áldozatait, akik a magok egyszerű lelkességével, nemességével, férfiaságával is példát adtak mindnyájunknak.

A brigád-börtönben fogva tartott, három éves öreg bakák közül egyik legérdekesebb a berettyó-ujfalusi Kiss Sándor közvitéz. Ez a fiu polgári életében színész volt. Most ő az első bűnbak. Az értelmi szerző, a lázító, a ki a szoborkoszoruzás eszméjét felvetette, sőt a ki — ezer milliom kartács, főbelövetés és várfogság! Szörnyűség még

leirni is!! — verselgetett is . . . Hallatlan bűn ez az osztrák porkolábok szemében! Hisz ez lázadás, hisz ez lázítás . . . „Verflueckter Skribler” — szerintök — talán még golyót is érdemelne! Börtönt! Évekig tartó börtönt — a legenyhébb esetben is.

Mi véletlenül abba helyzetbe jutottunk, hogy itt leközölhetjük Kiss Sándor közvitéznek egyik költeményét. A hazaszereteten kívül egyéb nem foglaltatik ebben a rovásra írott döcögös, de mély érzésű bakakölteményben; a melyben az osztráktól jogtalanul, erőszakosan visszaartott, három évet kiszolgált öreg baka szíve keserűségeit, vágyódásait, mondja el nem lázítóan, hanem meghatóan és lekötően kedves, érdekes magyarérzéssel . . . „Kaszárnyában” című ez a döcögés, de gondolatainál fogva nem mindennapi bakaköltemény, így következik:

Vége lett a próba háboruknak,
A kaszárnyák népe mégsem pihen.
Az ország népe zúg,
Háborog ott „künn”;
S a bús öreg harczosak —
. . . „Idebenn.”

Gsöndes, borús az esti alkony,
A kaszárnya népe —
A krajezáros lap köré csoportba gyül...
„Rossz időt élünk pajtás,
Még sem bocsátnak el?”
Rossz szél fú, hajh!
Ott fentről . . . Bécs felől!

„Hej, testvér! sóhajtának fel.
Ne szólj felőle . . ., hisz tudhatod,
Mily nagy teher mindannyiúnknak ez,
Tovább szolgálva, buslakodni hagynunk
Anyát, testvért . . .
Mindazt, kik kedvesek.”

„Ej! Nem baj az”,
Mordúl az egyik, „ki tudja még!
Nem törjük e szét a rabbilincseket
Küzdünk hazánkért . . .
Vérrel torolva meg a sérelmeket!”

Bús sejtelmektől gyötörve, üzve
Egyenként, lassan szerte oszlanak.
Keble, szíve mindnek
Egy eszméért hevül . . .
S felhangzik halkan az esti csöndben:
— *Hazádnak rendületlenül!*

Széggyen reánk, hogy Magyarországon ilyen költeményért, a melyben, a haza iránti szent szeretetnél egyéb nem foglaltatik, üldöznek, börtönbe vetnek bárkit is . . . Hát már, hogy az osztrák kedvében járjunk, a magyar katonának hazáját sem szabad szeretni, dicsőíteni?! . . . Ez az osztrák üldözés, ez a tömiözözés az igazi lázítás, a melyre minekünk csakugyan nem mondhat meg nyugtató kádencziát a kivezényelt — Nyiry generális, de bár akarki sem. Mert mi a hazaszeretetet nem bűnnek, hanem a legnagyobb erénynek tartjuk.

Egyházi élet.

Nyílt kérdés és kérés

Méltóságos és főtiszteletű Kiss Áron ev. ref. püspök urhoz, mint a debreczeni ev. ref. egyház első lelkészéhez és nagyságos Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok urhoz, prezsbiteriumunk elnökeihez; akár nagytiszteletű Somogyi Pál főjegyző, tekintetes Csobán József pénztárnok és Szűcs Elek pénztári ellenőr urakhoz.

A debreczeni 48-as függetlenségi párt bevallottan hivatalos lapjában, a „*Debreczen*” cz. lapnak január 6-diki számában, a napi hírek között szóról-szóra az alábbi közlemény olvasható:

„ — **A párteljárók lakomája.** A függetlenségi és 48-as pártnak fáradhatatlan, derék munkásai az ugynevezett utca-eljárók. Minden, a pártot érdeklő fontosabb mozgalomban ők tartják szerbe-számba a párthíveket s ők gondoskodnak arról, hogy a párt csapatainak ereje a kellő rend megtartásánál egész teljességében érvényesüljön. A most lezajlott presbyteri választáson is lelkes és valóban nehéz munkát végeztek e derék emberek s az *ujjonnan választott presbyterium méltán jutalmazta őket* azzal, hogy a tiszteletökre lakomát rendezett. stb.”

Méltóságos, fő- és nagytiszteletű, nagyságos és tekintetes Uraim! Mi ugyan kétségbe vonjuk e hírnek azt az állítását, hogy az ujjonnan alakított presbiterium annyira megfeleltetett volna magáról, hogy egy politikai párt szolgálatára felfogadott, politikai párt érdekeiben fáradozott egyének megvendéglésére a maga nagyon is tiszteletre méltó, minden foltól megóvandó firmája alatt vállalkozott volna; s abban is kételkedünk, hogy egy ilyen, az egyház igazi érdekkörén kívül eső lakoma költségei az egyház pénztárából fedeztetek volna, különösen akkor, amikor azt a költséget okosabban és jogosabban lehetett volna más nemesebb célra, például az egyház szegényeinek és árváinak tűzifával vagy meleg ruhával, vagy kenyérral való ellátására fordítani. De mert a „*Debreczen*” közlése úgy van szerkesztve, hogy abból az új — bar még fel sem esketett és hivatali működés megkezdésére össze sem hívott új presbiterium hivatalos tényére, mintegy közköltésen történt eszem-izsom rendezésére lehet bárki nek következtetni: kénytelenek vagyunk a magunk megnyugtatósa, sőt mindazoknak megnyugtatósa végett, akik szeretett egyházunk magasabb rendű hivatásában hisznek, remélnék és ettől lelkesítettnek, illetékes helyről feleletet kérni és várni arra nézve: mennyi igaz a *Debreczen* cz. lap idézett közléséből?

Debreczen, 1904. jan. 6.

Tisztelettel

Több adózó kálvinista egyháztag,

akik az egyházkormányzat dolgában se nem 48-asok, se nem kormánypártiak.

A prezsbiterválasztás eredménye.

A f. hó 7-én megtartott központi bizottsági ülésen felülvizsgáltatván a presbyter választásra beadott szavazatok száma: az üresedésben volt presbyteri helyekre megválasztottaknak lettek kinyilvánítva: Főgondnok: Simonffy Imre, kir. tanácsos. A) Presbyteri helyekre 12 évre. Aczél Géza, Alföldi Gábor, Bihari István, Boldogh István, Ekli Imre, Harangi Sándor, Harmathy Pál, Kovács László, K. Kiss József, Kulcsár Endre, Ménes András, L. Nagy Bálint, Pethő István, Salánki Ferencz, Somogyi Pál, Dr. Sz. Szabó József, Szabó Kálmán, Szinay Gyula, Tóth Sándor kereskedő, Török Péter tanár, Dr. Varga Lajos, Vecsey Imre, Vecsey Viktor, Zöld Mihály. B) Presbyteri helyekre, 12 évre, de három évenként $\frac{1}{4}$ részben kisorsolással. Bernáth Elemér, Bészler Károly, Dr. Gulyás István, Harsányi Gusztáv, Herczeg János, Horváth István, Kardos László, Kazinczy Gábor, Dr. Kenézy Gyula, Kertész István, Kovács János, Dr. Márton Kálmán, Oláh Károly, Id. Szathmári Ferencz, Széll Farkas, Zádor Lajos. C) Az 1897 ik évben választott presbyterek közül kisorsoltak helyére 12 évre. Dr. Bacsó Dezső, Kertész János. D) Üres presbyteri helyre. Kilencz évre: Szilágyi Imre, Csóka Sámuel. Hat évre: Vecsey Zoltán. E) Póttagsági helyekre. Tóth István (27), Dr. Kalmár Barna (24), Dr.

Peczko Ernő (9), Dr. Ábrahám Dezső (25), Dr. Kiss György (21), Ifj. Kéki Sándor (5), Koppányi László (15), Liptai József (11), Prém Ferencz (6), Szücs István (23), Sarkadi Ferencz (12), K. Tóth Sámuel (1), Ujvári György (13), Jeney József (2), Varjas Sándor (17), Veréb Lajos (19), Ifj. Kertész István (10), Csontos Péter (26), Kató László (22), Fésüs Lajos (20), Varjasi Imre (18), Molnár Sándor (3), Polgári Márton (8), Piros József (16), Szentesi János (7), Móricz Ferencz (4), Horváth István (14).

A társaságból.

Sok szó esik most az új főispán beiktatási ünnepségéről. És az igazat megvallva, elegendően oszlanak meg a vélekedések. A 3 forintos disztribúciójegyek vásárlása is igen mérsékelten folyik. Ugy hogy nincs kizárva, ha sokad magával érkezik az új főispán, a mint hirdetik, alighanem több lesz a „külföldi” vendég, mint a városi és a vármegyei rézbőrűek. . . . A tisztikart nem számítjuk az utóbbiak közé, mert nekik, ha tetszik, ha nem, ha kölcsönkérjük a pénzt, ha nem: részt kell venniük a czéczón.

Már akár találjátok ildomosnak, akár nem, némely más időket élt öregek morgolódásairól is emlékezünk, a kik azt mondják, hajdanában a főispáni beiktatások nem mentek ilyen „kalucsnis” módon. Ilyen alkalmakkor a főispán látta el áldomással és lakomával a meghívott vendégeit. Ezek az öregebbek, nem azért, mintha potyára fáj a foguk, nem azért, mintha az az ebédjegy megzavarná a pénzügyüket, de a régi magyar szokást tisztelvén, emlegetik, hogy mikor *Degenfeld* grófot főkurátornak választották, a *Bika*-ban ötszáz teritékes nagy ebédet adott, a melynek öt forintjába került a fejenként való felterítése.

Ilyen beszélgetések között éppen alkalmoszerűen érkezett az alábbi kedves, öreg irás, a melyben a mi jó *Morvay* Károly hátyánk beszél el, hogy az 1860-as években egy szatmármegyei főispán miként látta el a vendégeit, — noha nem beiktatásról, hanem bucsuzásról volt szó. Adjuk az érdekes emlékezést, semmiféle czélzást ne keressetek benne.

Midőn az 1860-as években Szatmárvármegye egész tisztikara leköszönt, aznap délután az alispán Ujfalussy Miklós lakásán gyűltünk össze. Ottan egy hatvan tagból álló küldöttség alakul az alispán vezetése alatt, hogy másnap délelőtt 10 órakor bucsuzzunk a főispán, gr. Károlyi Györgyötől . . .

A midőn ez a tisztelgés véget ért és indulni akarunk, így szólt Károlyi György hozzánk:

— Urak! régi magyar szokás szerint szólók! Legyen szerencsém délután három órakor ebédre! Én ugyan nem készültem hozzá, de majd elhivatok egy régi főző aszszonyt, am azért lesz mit enni!

Elfogadtuk a főur meghívását és ott maradtunk.

Azok, a kik a gróffal bizalmasabban voltak, kimentek vele a kertrenyiló verandára beszélgetni. Mi — a fiatalabbak — a

kastélykertjét kerestük fel és egy magastörzsű rózsákból alakított rózsagrúpp előtt csoportosultunk.

Báró *Luzsenszky* Lajos mellettünk menvén el, kérdést intézett, hogy nem megyünk-e vele a városba?

— Jobb lesz, ha te is velünk maradsz. válaszolt valaki a társaságból, eltalálok ejteni a kanál nyelét!

— Attól ne tarts! vár én rám Gyuri. addig nem találhat . . . Jót neveltünk rajta. Ő pedig elment, azonban idejére vissza is tért.

Az emeleti nagy étterembe terítettek. A hosszú két szárnyas asztal közepén foglalt helvet a házi ur. vele szemben az alispán. Tőlök jobbra-balra a megyei notabilitások . . . Piros-fehér jó magyar borok voltak elibünk felrakva. Kinek melyik ízlett, az asztalnak megfigyelte és a szerint szolgálták intésére a nagyszámu inasok . . . A cigány huzta a jó régi nótákat: majd asztal-bontás után lementünk a földszinten fekvő pipázóba. Oda szervozták a fekete kávé. Az uradalmi fiatal tiszték sűrűgtek körülünk, szivarral-pipákkal szolgálván.

Nem tudom, nem is állítom, hogy a mai főispánok kedvelik-e a megyében keringő pletykát (Kedvelik! Szerk.), de gróf Károlyi György az illesmit igen szerette. Voltak többen, akik kedveskedtek is vele hébe-hóba! . . .

A mint így tanakodtunk, azt mondia báró *Luzsenszky* nekünk fiataloknak, de jó hangosan:

— Fiúk! egy hibádzik, hogy otthon érezzük magunkat, szólók is érte Gyurinak, azok a tündér boros palackok . . . Tele rakhatná a szomszéd terem kerek asztalát, elég maradt fent az emeleten, ha már a pinczéről nem is beszélünk . . . Jót neveltünk a báró mondásán, hisz csak oly távol állt a gróffól, mint mi!

Amde egyszer csak azt vettük észre, hogy a mellék üvegtérmet ajtáját betették, majd husz perc múlva ismét kitarult az, és mint az ezeregy éjszakai mesében: ott csillogtak az aranyszinhorok a kerek asztal tezején, arról kocziintásra való poharakkal sürrin körülakva . . . Biztosra vettük, hogy a grófnak valamelyik hentesese árulta el a *Luzsenszky* báró mondását. Ez azonban nem feszélyezte *Luzsenszky* Lajos bárót, mert vigan lépett a terembe és teletöltvén poharát, így szólt a társasághoz:

— Lám, hogy Gyuri eltalálta a gondolatot, ugy-e mondtam fiúk?! Értjük mi egymást . . . A házi gazdánk egészségére!

A gróf ugy helyezkedett el a pipázóban, hogy a vendégekkel telt szobából mi hozzánk, a szomszéd terembe is átláthatsáson és derűlten, mosolyogva nézte a kocziintató nemes urakat.

Ilyen volt a régi magyar főur.

Farsangi naptár.

Január 9-én. Jurista bál a »Biká«-ban.
Január 10-én. Alarczos bolond estély a »Koroná«-ban
Január 16-án. Izr. nőegyleti bál a »Biká«-ban.
Január 20-án. Gazdász táncestély a »Biká«-ban.
Január 20-án. Csizmadia szövetség bálja a »Koroná«-ban.
Január 23-án. A »Casinó« estélye.
Január 23-án. Polgári kör bálja a »Biká«-ban.
Január 24-én. Asztalos ifjuság bálja a »Biká«-ban.
Január 30-án. Jogász bál a »Biká«-ban.
Január 30-án. Vas- és fém munkások bálja a »Koroná«-ban.
Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a »Biká«-ban
Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká«-ban.
Február 6-án. Postás bál a »Koroná«-ban.
Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká«-ban.
Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká«-ban.
Február 14-én. Fillér Egylet tea estélye a »Biká«-ban

UJDONSÁGOK.

— **Báró Bánffy Dezső Debreczenben.** Országos jelentőségű és nevezetességű eseményről adunk hírt olvasóinknak, a melynek a közeli hetekben Debreczen lesz a színhelye. Illetékes helyről nyert értesülésünk után ma már mint bevezetett dolgot, mint megállapodást jelenthetjük, hogy az újabb magyar politikai életnek egyik legerősebb, legjellegzetesebb alakja, ki ellenségekkel, de barátokkal is gazdagon rendelkezik, az „*Uj párt*“-ot megteremtő *Bánffy* Dezső báró január 30-dikán Debreczenbe érkezik. *Bánffy* Dezső báró több országos nevű elbarátjának kíséretében érkezik Debreczenbe és az *Angol-királynőben* fogad szállást. Ez nap, az az szombaton este, ösmarkedési vacsora is lesz a nagyteremben. Erre az este szívesen fogadnak és látnak minden érdeklődőt, a ki a harczrakész magyarságnak ezta kimagasló vezér alakját meg akarja ösmerni. A minden párt kötelekén kívül álló igazán független helyzetünk és a magyarságért vívott küzdelmekben kipróbált multunk jogot ad minékünk arra, hogy nyíltan kimondhassuk — a nélkül, hogy táborába tartoznánk — miszerint báró *Bánffy* Dezső debreczeni zászlóbontása országos jelentőségű és hogy az nagy kihatással fog lenni a mi viszonyaink kialakulására is; mert mi magyarságunk előnéve tartjuk ezt az újabb pártalakulást és azért érdeme, értéke szerint méltán voljuk báró *Bánffy* Dezső debreczeni zászlóbontását, a mely január 31-dikén, vasárnap délután három órakor történik meg a *Bika* disztermében. *Bánffy* Dezső báró, a kinek a multban elkövetett súlyos botlásaiért volt férfias ereje az „*Uj párt*“ alakításával vezetelni a multért, megérdemli, hogy pártkülönbség nélkül meghallgassuk. Elveit és küzdésének hazafias, igaz magyar czéljait ezen alkalommal fogja kifejteni. Ezt az országos jelentőségű zászlóbontást este a *Bika* disztermében fejezik be. A *Bika* disztermében lesz a bankett, a melyen *Bánffy* Dezsővel együtt több fővárosi előkelő politikus is részt fog venni.

— **Csokonai életrajza.** A Csokonai-kör választmányának tegnapi üléséből az életrajz megírásának pályázat útján, vagy megbízás folytán eszközölése, a határ idő, terjedelem, sőt maga az 1000 koronás pályadíj is vitatkozás tárgyát képezték ugyan, de elfogadva csupán Komlóssy Arthur azon indítványa lett, hogy 1905. jan. 28-át megünnepeljük s ez alkalomra Csokonaink lehetőleg teljes életrajzát megírattuk. A részleteket is magában foglaló javaslattételre küldetett ki aztán a hetes bizottság, melynek a lapunk tegnapi számában említett öt tagon kívül még Dobieczyki Sándor és dr. Boldizsár Kálmán is tagjai.

— **Rikel Gyula miniszteri tanácsos.** Mindig örömmel ragadjuk meg az alkalmat, ha városunk fiai közül

valamelyik, szorgalma, tudománya vagy életrevalósága által kortársai fölé emelkedik. És ha figyelembe vesszük, hogy más városok és vidékek szülöttei, ha valamely kitüntetés éri őket micsoda ovációkkal és üdvözetek özönével árasztatnak el, valóban nem tehetünk magunknak túlságos szemrehányást e tekintetben. Noha az is igaz, hogy nekünk ritkábban is nyílik erre alkalom, lévén bár rebellesek és a hatalom irányában mindig ellenzékeskedők. Annnyival jobban esik ezen alkalommal rámutatni, hogy ez a kitüntetés, vagyis inkább előléptetés nem politikai vagy kortes szolgálatok jutalma, nem is protekció kifolyása, hanem valóban jól megérdemelt jutalma a szorgalmas munkásság, a fedhetlen becsületesség s a finom műveltséggel párosult tudományos készségségnek, — *Bélyei Rickl Gyula* — még mint egészen fiatal ember lépett az igazságügy miniszterium szolgálatába. Fogalmazó gyakornokságon kezdte és fokozatosan haladt pályáján előbbre s legutóbb mint osztálytanácsos ő vezette a büntetőjogi ügyek fontos osztályát. Rickl Gyula — a mi közkedveltségben álló Antalunk testvérbátyja — nemcsak saját személyében tösgyökeres debreczeni ember, — hanem neje a bájos Weszprémy Zuzanne is! a miénk s Karap Móricz unokahuga. — Fogadják tehát tőlünk, lapunktól is őszinte szerencsekívánatunkat.

— **Az egyetemi nagy bizottság ülése.** Amint tudjuk: Hajdúvármegyére és Debreczenre százas nagybizottság alakult a református egyetem megleremtése nemzeti érdekű ügyében. Ezt a nagy bizottságot január 19-dik napjára ülésre hívják össze. Délután 9 órakor, a kollegium dísztermében tartják meg az első ülést. Örvendünk az életre ébredés ezen szép jeleinek.

— **Személyi hir.** Gróf Dégenfeld József, egyházküldötti főgondnok, családjának látogatásáról hazaérkezett.

— **Városunk köztisztasága.** A tanács a profeta szakalán vitakozott. Arról volt szó, hogy a mérnökség vagy a rendőrség legyen a köztisztasági vállalat felügyelője és ellenőrzője? A tanács természetesen a rendőrségre ruházta át ezt a tisztet; mert hiszen nevetséges volna az ilyen aprólékos dolgokkal zaklatni a mérnökséget.

— **Főlebbezés a pótdadó ellen.** A kisvasut főlebbezett a városi pótdadó kivetése ellen. A tanács áttette a főlebbezést a közigazgatási bizottsághoz.

— **Biró Lajos debreczeni felolvasása.** A magyar tudósvilág legérdekesebb tagja: *Biró Lajos*, a ki éveket töltött az ausztráliai vadak között, mint többször is jelezve volt, felolvasást tart Debreczenben a református egyetem alapjára. Ezen felolvasásra vonatkozólag két értesítés érkezett Debreczenbe. A kiváló magyar tudós az egyik levelet *Kiss Áron* ref. püspökhöz intézte. Ezen levél szerint *Biró Lajos* február 7-dikén Zilahon felolvasó ülést tart, melynek végeztével a február hónap folyamán bármikor kész megtartani felolvasását a debreczeni egyetem javára. Ezen időpontnak a meghatározását a *Kiss Áron* püs-

pökre bizza tudós honfitársunk, aki — egyidejűleg — barátjához, *Eröss Lajos* theologiai tanárhoz is levelet intézett. Ez a levél így hangzik:

„Ma küldtem el a választ az egyetemi központi bizottság meghívására, amelyben azt kértem, hogy előadásom napját február valamelyik napjára tűzzék ki, de csak 6-ika után. Én magam semmiesetre sem tűzhetek ki napot, mert ez a helyi viszonyoktól függ. E szerint nem három napot, hanem három hetet mondok, melyből választhatok tetszésed szerint. A tanádiak január 16-ikára, a zilahiak február 6-ára tették a terminust, így hat kétszer fordulok meg Debreczen mellett. Vagy menet, vagy jövet benézek hozzátok egy napra. Menet már aligha lesz időm, de jövet (18-án) bizonyosan fáradságot vehetsz magadnak kilátogatni — majd fél 12 órakor a gyorsvonathoz, már akkor szerencsém lehet hozzád néhány percze stb. *Biró Lajos*“ A kiváló magyar tudóst Isten vezérelje városunkba. Szeretettel várjuk!

— **Házasságot kötöttek** a mai napon az anyakönyvi hivatalban: *Nagy Albert* *Varga Mária*val. *Ulreich József*, gyergyószentmiklósi állami állatorvos *Szuppiny Saroltá*val.

— **Az ev. ref. iskolasegély.** A város fel akarta emelni az ev. ref. egyháznak évekint nyújtandó segélyt, de a belügyi kormány nem egyezett belé és addig nem is fog beleegyezni, amíg a felekezettel kötött jogérvényes szerződések be nem mutattnak. Miután azonban a belügyi kormány az eddig adott segély kiadását nem ellenezte, a város a segélyt a régi mértékben, negyedéves részletekben ki fogja utalványozni. Nagyon csodálkozunk azonban azon, hogy a tanács ilyen közérdekű dologban zárt ülést rendelt el; mert hiszen erre szükség egyáltalán nem volt, mivel titkos segélyekről szó sem került, ami pedig eddig is rendes segély volt, azt ugyanis megadták.

— **Lelkészi értekezlet** Tegnap délután a református lelkeszi kar értekezletet tartott. A *Kiss Áron* ev. ref. püspök-nél tartott értekezleten mind a hat lelkeszi — a püspököt is bele értve — résztvett. Több egyházi, belső ügy elintézése után elhatározták, hogy *Domahidy Elemér* főispánnal, beiktatása alkalmával küldöttségileg tisztelegnek.

— **Gör. kath. karácsony.** Debreczen gör. kath. polgárai ma és holnap fogják ünnepelni a szent karácsony ünnepét. A mai szent misét *Pap János* gör. kath. plébános mondta magyar nyelven, utána pedig *Wolafka Nándor* püspök mondott a szepes utcai kápolna zsutolásig megtelt közönsége előtt gyönyörű szent beszédet. Délben a lelkeszlakban ebéd volt, a melyen részt vettek dr. *Wolafka Nándor* püspök, a városi tanács részéről *Oláh Károly* tanácsnok, *Roncik Lajos* főszámvevő, *Kerekes Géza* egyháztanács elnök, *Wolafka Antal* és veje *Vass János*, *Molnár Kálmán* a Therezianum tanára és az összes r. kath. segédlelkészek.

— **A házbálról.** Házbált rendeznek itt is, ott is, a harmadik szomszédban is, de mikor csak annyit mondanak: „a házi bál“, messze földön, Debreczennek a vidékén minden bálozó kislány tudja, hogy az izraelita nőegylet január 16-iki mulatságáról van szó. Ez az egyesület, mióta *Balkányi Miklós* doktorné áll az élén,

tizenöt esztendőn át a változatos, eredeti táncmulatságoknak szakadatlan sorát mutatta be. Így erősödött meg a helybeli közönségben az a tudat, hogy a nőegylet mulatságai mindig sikerülnek és ha sehová, de oda minden évben el kell menni! A mulatság főérdekességei úgy halljuk, azok a látványosságok lesznek, melyeket a rózsaszalonban *Berger Móriczné* és társai mutatnak be. Ezek a szellemtől szípkázó, modern uriaszonyok nem állottak meg a kontinensen, ők a londoni pantomimikai-operettek egyik legmegkapóbb válfaját utánozzák s egy helybeli szerző kaczagató műve kapcsán mutatják be. Bővebb részletek közlésére nem jogosítottak fel bennünket, de annyit mondhatunk, hogy ennek az egy szalonnak látnivalói felérnek egy egész estét betöltő színielőadás élvezeteivel. . . De mi minden van még ezenkívül! A fehérszalonban a háziasszony tisztjét csupa bájos lány tölti be. Lesznek köztük, akik tánczólnak majd, úgy hogy a ballet művésznői megirigyelhetik gráciájukat. Nagy hatást vár a rendezőség a költészet és a próza megszólaló csoportozaitól. A hölgyeket a rendezőség a Bika lépcsőházában várja, bevezetésükről jól szervezett bizottság gondoskodik. A minapában tartott értekezlet a bál elnökéül *Weisz József* ügyvédet választotta meg, cigányvajda pedig *Weinberger Sándor* dr. lett.

— **A debreczeni székelylakodalom.** Nem mindennapi ünnep lesz ez a debreczeni székelylakodalom. Mint ertesünk a székely-társaság a református egyetem választmányával együtt fogja rendezni a színházban: felerészben a Debreczenben elhelyezett székely inasgyerekek segélyezésére.

— **Tolvaj hetes.** A házi szarka a legveszedelmesebb. S. S. gymn. igazgató jelentést tett a rendőrségen, hogy *Méhész Sándor* hetese állandóan lopja. A tolvaj méhecskét a rendőrség letartóztatta.

— **Zárt tanácsülés.** A közbizony kezelésére a legteljesebb nyilvánosságot követeli s éppen ezért az az újságíró, aki véletlenül vagy készakarva jelen van, az adófizetők jelen nem levő tiszteit képviseli. A nyilvánosság az ellenőrzés legcélravezetőbb eszköze és éppen ezért nem helyeselhetjük, hogy csip-csup, pizlicsáré dolgokban zárt ülést rendel el a tanács. Ez történt ma is, mikor az ev. ref. egyháznak adandó iskolasegélyről volt szó. No hát azt önérvényesen kijelentjük, hogy „a mi lapunk“-nál nincs olyan, aki a diszkreczió ellen vétene, ámde viszont azt elvárhatjuk a közbizony legfőbb őretől a t. tanácsból, hogy éppen közczélú és közérdekű tanácskozását nem fogja a „velencei tizek módjára kezelni; mert mi tisztességesen, becsületesen forgatjuk a tollat és a midőn mi, a közönség tájékoztatása, a közérdek szolgálása ügyében nehéz, csöppet sem kellemes érdek nélküli szolgálatot teljesítünk, köztisztviselőktől, más elbánást

várunk. Mi nem egy ujságot, hanem a közpolgárságot képviseljük annál a szerény sarokasztalnál; de viszont annál a zöld, diszes főasztalnál — legalább tudomásunk szerint — szintén nem egy jóétvágyu családnak, sem egy pártnak deputátusai ülnek, hanem köztisztviselők, a kik a póttadóval agyonnyomott polgárságnak számadással tartoznak minden elköltött fillérért. Azért tehát nem zárt ajtók mögötti settegetés-suttogást, hanem a közérdekű ügyekben őszinte nyilvánosságot követelünk; mert nekünk ez a jogunk törvényben gyökeredzik.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal jelentése szerint meghaltak január 6-án: *Oláh Ferencz* ev. ref. 1 hónapos, *Takács József* ev. ref. 46 éves, január 7-én: *Nagy Erzsébet* ev. ref. 18 éves, *Bende Mária* ev. ref. 21 hónapos, *Pelbárt Erzsébet* ev. ref. 19 hónapos és egy halva született lánygyermek.

— **Feloldott sertészárlat.** Balmazújvárosan a sertészárlatot feloldották. A debreczeni piacra ez nevezetes körülmény.

— **A csegei legények** indulatos legények. Tisza-Csegén *Balogh András* nevű legény forgó pisztolyt szegezett a Goldstein nevű kocsmáros fiának a keblére... De mikor az kicsavarta kezéből a pisztolyt, a csegei legény elszaladt... Most azzal védekezik, hogy ittas volt. Nem emlékezik semmire.

— **Eljegyzés.** Az anyakönyvi hivatalnál a mai napon a következő eljegyzést jelentették be: *Kompáry Gyula* r. kath. néptanító *Elek Julián*ával.

— **Melleges városrendezés.** Megemlékeztünk már arról a szép tervről, hogy a Dégenfeld-tér kibővítése és a város rendezése céljából a város meg akarja szerezni özvegy *Szikszay István*né-féle telkét. A tanács *Csóka Samu* adóügyi tanácsnokot bizta meg a tárgyalással, aki jelentette, hogy özv. *Szikszayné* 180.000 koronáért hajlandó átengedni a telkét, esetleg kicserélni is hajlandó a *Dobray*-féle telekért, a mely esetben az alföldi takarékpénztár 25.000 koronát fizetne a városnak. A tanács az áldozat nagyságától megretent és e szép és közérdekű szabályozási tervet századokra eltolta, mert az építkezést megengedte. Az történt ugyanis, hogy özv. *Szikszayné* 180.000 koronát kívánt a telekért, vagy pedig a *Dobray*-féle telket és 30.000 koronát. Az alföldi takarékpénztár pedig csupán 25.000 koronát hajlandó fizetni a nyerendő utcafrontért, tehát a tanács megadta — némi kötésekkel — az építkezési engedélyt, amit egyáltalán nem helyeselhetünk, mert a város rendezését nagy időkre elodázza. De itt fel kell említenünk, hogy a debreczeni polgárság áldozatkészsége sem olyan ma már, mely a régebbi századokban ezt a várost őrbástyává tette és minden dulások közepette fentartotta.

— **A pällagi vasut** egyelőre lovasuttá szigorították, az építkezési terveket most terjesztik fel a miniszterhez.

— **Kataszteri felmérések.** A város „guti” erdőit a nyáron fogják fölmérni a kataszteri felügyelőség tagjai, akik részére a város az újonnan épült vadászlakban ad szállást.

— **Haldokló öngyilkos leány.** A tegnapi kettős öngyilkossági kísérlet egyik áldozata, *Kassai Eszter* 19 éves cselédleány a halálán van. A boldogtalan aligha éri meg a reggelt.

— **A jurista bál,** mely már az előkészületeivel is oly nagy érdeklődést keltett, január 9-én, szombaton lesz. Ez is olyan bál, a melyre felesleges felhívni a figyelmet. Debreczen városi társaságának színe-java ott lesz.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy *Steinbach* Márton debreczeni lakos nevét *Szalai*-ra változtathassa.

— **Sztrájkoló szabómunkások.** Az Urbánovits féle egyenruházati cég a munkásait elbocsájtotta és így kenyér nélkül maradt több család. *Végh Gyula* rendőrkapitány ma értekezett a munkásokkal és a munkaadóval, melynek eredménye az, hogy a munkaadó több munkását hajlandó vissza fogadni.

— **Talált tárgyak.** Az első kerületi kapitányságnál két értékes talált tárgyat őriznek. Az egyik egy fülbevaló, a másik egy melltű.

x **A leghálásabb alkalmi meglepetések** *Letzter József* fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermében készülnek. *Piacz-utca 44.* A műterem kapubejárataánál állandó kiállítás.

x **Hová menjünk?** Csakis a Dréher-féle téli kert étterembe, a hol a vadseres, őz, fázán, fenyő madár, kecsge, harcsa, balatoni fogas, mindenféle kocsnyázott ujdonságok kaphatók. E vendéglő az egyedüli, ahol a legényezőbb uriember is talál valami különlegességet. Frissen csapolt *Korona* sört a nap minden szakában, este, sőt színház után is csak *Márkusnál* kaphat a közönség.

Táviratok.

Képviselőválasztás.

Dunaszerdahelyen ma óriási izgalom mellett folyt le a követválasztás. A kormánypárti *Kelemen Mór* egyetemi tanárnak (kormánypárti) délután 5 órakor 830, Rajesáryinak (néppárti) pedig 629 szavazata volt. A választás nagy erőszakoskodás után a kormánypárti javára dőlt el. A választás ellen kérvényezni fognak, mert temérdek visszaélés történt.

Megtagadott behívás.

Kolozsvárt hír szerint *Salamon Antal* katonai tanácsos megtagadta a pöttartalékosok behívását. E hirt azzal ezáfolják meg, hogy a leiratban formahibát talált a tanácsos, de azért a pöttartalékosok behívása mégis megtörtént.

Az orosz japán háború.

Mint a „Frankfurter Zeitung” című, éppen nem holtbizonyosan szavahihető újságnak jelentik Tokióból, a hadműveletek mindkét részről folynak. A hongkongi kereskedők azt táviratozzák, hogy a háború kitörése csupán napok kérdése már. Tokióból táviratozzák, hogy az összes V adiosztokban levő orosz hadihajók parancsot kaptak, hogy *Port-Arthur*-ba induljanak és el is indultak. Oroszország Japánhoz intézett jegyzékében jelentette, hogy **semmiféle fenyegetésre sem vonja ki seregeit Koreából és Mandzsuriából.** Már most bizonyos, hogy Japán minden hadüzenet nélkül megtámadja az orosz sereget *Kornában.*

Magyar bakák, magyar király.

Nagy fellőnést keltett ma a képviselőházban, hogy *Beck* tábornag a királynál kihallgatáson volt és kimerítően referált a helyzetről és előadta, hogy a magyar ezredeket hú osztrákkal kellene felváltani *Bosznia*ban! Csak minél hamarabb!

Amerikai párbaj.

Misik Kálmán joghallgató az **amerikai párbaj áldozata,** elmondja, utolsó leveleiben, hogy Budapesten ketten udvaroltak egy leánynak és mivel a leány őt jobban kitüntette, összeveszttek. „amerikai” párbajt vívtak és **ő húzta a fekete golyót.** Ezt azonban nem vette komolyan. Nemrég azonban a háziasszonya névtelen levelet kapott, amelyben figyelmeztette valaki, hogy ne engedje Szeréna leányának *Misik* udvarlását, mert már van neki (*Misik*nek) menyasszonya. *Misik* megismerte halálos ellenfele irását és elértette. Azt hitte, hogy ellenfele, a halált értette a menyasszony alatt és ezért január 4-én, amikor a határidő lejárt, öngyilkossá lett. Elutazott *Érsekújvárra,* mert atyja is ott lett öngyilkos. Másnap kórházban meghalt. Az édesanyjának, aki földberitkosnő, egyetlen gyermeke volt.

Az országgyűlés vége.

Kaas Ivor báró és **Holló** Lajos után.

Lovászy Márton interpellált a pöttartalékosok behívása miatt.

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter azt felelte, hogy a pöttartalékosok kifüggetlő parancsra hívtak be és hogy a legszigorubban fog eljárni az engedetlenkedő hatóságok ellen. A képviselőház és a Kossuth párt is tudomásul vette ezt.

Az agyonvert képviselő.

Eremits Pál gyilkosait, a *Sibul*-testvéreket egy ottani újságíró a börtönben meglátogatta. Külön vannak. A fiatalabb testvér kijelentette, hogy nem sajnálja *Eremits*-et, mert gazember volt, őt tönkretette és őt tagu családja éhezett. Még egyszer agyonverné a gazembert.

— Mit akar enni? kérdezte az újságíró.

— Ma csak kenyeret — felelte — mert ma böjt van, karácsony előnapja.

Az idősebb fivér erős, tagbaszakadt, csendes beszédű ember.

— Csak öt forintot kértem tőle — mondta — az ünnepekre, de nem adott. Most jobb neki.

— Bizonyosan felkötik mondta ekkor valaki az udvaron.

Pedig előreláthatólag fölmenti az esküdtsek a rácz *Sylock* gyilkosait.

Színház.

Péntek: Bajussz (B. bérlet.)

Szombat: Kaméliás hölgy (A bérlet.)

Vasárnap d. u.: *Betyár* kendője, este: *Aranyvirág* (bérletszűnet.)

Náni. Follinusz népszínműve került színre az este a *Flirt* nagysám helyett. Nem nagyszámú közönség nézte végig, azonban a cserét nem bánta meg. A *Náni* egyike legjobb népszínműveinknek, friss, eleven folyású, közbe-közbe egy pár szép magyar nótával.

A szereplők élénken, jó kedvvel játszottak. *Réthy Laura* asszony elemében volt. *Gyönyörű* nótáit többször megismételtette a közönség.

Jó partnere volt *Mezei*, akinek azonban egy kis hibáját nem hallgathatjuk el. Ne ropogtassa úgy a szók kezdőhangját, mert akkor sokkal jobban érvényesül szép lány zöngésű hangja. Mint mellékszereplők igen jók voltak *Faragó*, aki remekelt az öreg svab szerepében, *Krémer*, valamint *Pataki* szintén *Virágháti* is kicsiny szerepében, azt azonban hibájául rójuk fel, hogy olyankor mókázott a karzat öröme, mikor azzal egy komoly jelenet hatását rohtotta meg. Kissé több figyelmet a partnerei iránt.

Pályázat a debreczeni színházra.

Az intendatura feltámadása nem sikerült. A közgyűlés azt az eszmét, hogy a debreczeni színház vezetését kivéve a magán vállalkozás kezéből, eljuttatta. Tehát ismét arról kell gondoskodnunk, hogy további három évre magán vállalkozásra bizással lássuk el a czepléduczai Muzsa-templom igazgatását. Oláh Károlyt, mint gondos és előrelátó tanácsnokhoz illik, ez indította arra, hogy már ma előterjesztést tett a tanácsnak egyfelől M.-Sziget és Nviregyháza városokkal kötött, de 1905. évi szept. 30-án lejárt egyezmény megújítása, másfelől a színház igazgatására vonatkozó pályázat kiírására. E korainak látszó javaslatot azzal indokolja meg egészen helyesen derék színházi felügvelőnk, hogy a multkor is panasz merült fel a pályázatnak késedelmes meghirdetése miatt.

Debreczeni függetlenségi-bál.

Ma este tartotta meg a debreczeni függetlenségi-párt szokásos farsangi bálját. A bál fényesen sikerült, a jelenvolt hölgyek névsora leginkább bizonyítja ezt. A beérkezett tudósítás szerint a jelen volt hölgyeknévsorát itt adjuk:

Asszonyok: Özv. Andirkó Mihályné, Nyilas Istvánné, Kovács Józsefné, Kecskés Istvánné, Mogyorósi Miklósné, Körössi Andrásné, Kiss Mihályné, Szolnoki Jánosné, Miskolczi Istvánné, Nagy Andrásné, Nagy Ferenczné, Végh Istvánné, Kiss Lajosné, Kozma Ferenczné, Borbély Mihályné, Kálmán Józsefné, Nagy Józsefné, özv. Szilágyi Jánosné, özv. Gombos Gergelyné, Bör Istvánné, Székely Mihályné, Jámbor Imréné, ifj. Katona Józsefné, Szabó Ferenczné, Diószegi Istvánné, Szatmári Ferenczné, Zöld Mihályné, Nagy Andrásné, Buray Jánosné, ifj. Kecskés Istvánné, Kéki Józsefné, Lós Andrásné, özvegy Balogh János, özvegy Ménes Jánosné, Bundi Imréné, Portörő Bálintné, Barna Jánosné, Kaszás Istvánné, Kaszás Sándorné, Vas Mihályné, Tiba Istvánné, Ormós Istvánné, ifj. Ormós Istvánné, Boncza Mihályné, Katona Jánosné, Sarkadi Lajosné, Kovács Istvánné, Kovács Istvánné, Kovács Ferenczné, Bakos Jánosné, Vértesi Andrásné, Bozóki Mihályné, Nagy Sándorné, Györffi Józsefné, Bakó Józsefné, Papp Mihályné, Szigeti Gáborné, Varga Ferenczné, Balogh Mihályné, Csura Lajosné, Csapó Péterné, Aszalós Sándorné, ifj. Piros Józsefné, Piros Józsefné, Kis Istvánné, Daróczi Andrásné, Kovács Ferenczné, Bakonszegi Imréné, Boros Györgyné, Harsányi Mihályné, Szalai Józsefné, Imre Istvánné, Nagy Gáborné, özv. Nagy Istvánné, Dull Sándorné, Mike Jánosné, Kovács Józsefné, özv. Csikos Andrásné, Barna Mihályné, Balku Jánosné, Szilágyi Ferenczné, Salánki Mihályné, Nagy Gáborné, Sáriló Jánosné, Tóth Józsefné, Végh Samuelné, Pongor Jánosné, Harsányi Istvánné, Tóth Miklósné, Bujdosó Andrásné, Pető Lajosné, Harangi Sándorné, Posta Istvánné, Bör Ferenczné, Mór Sándorné, ifj. Korom Józsefné, Erszény Andrásné, Kozma Péterné, Mórócz Ferenczné, Eszenyi Péterné, Rác Andrásné, Szücs Mihályné, Faragó Andrásné, Zöld Józsefné, Bácsi Mihályné, Vilmányi Ferenczné, özv. Nagy Istvánné, Oláh Andrásné, Kovács Istvánné, Halász Lajosné, Ecsedi Józsefné, Kovács Lászlóné, Villás Ferenczné, id. Bihari Istvánné, Fésűs Lajosné, Márton Imréné, Kovács Jánosné, ifj. Köblös Mihályné, id. Köblös Mihályné,

Nádudvari Sándorné, özv. Szücs Jánosné, Polgári Mártonné, Bánai Péterné, Nagy Bálintné, Gombos Gergelyné, Kovács Péterné, Király Ferenczné, Sós Jánosné, Kovács Ferenczné, I. Kiss Imréné, II. Kiss Imréné, Tóth Sándorné, Pásztor Sándorné, Balogh Mihályné stb.

Kisasszonyok: Andirkó Erzsike és Mariska, Kovács Erzsike és Esztike, Körösi Mariska, Mogyorósi Mariska, Kecskés Esztike és Erzsike, Hirs Mariska, Szolnoki Juliska, Miskolczi Mariska és Esztike, Nagy Erzsike, Vág Esztike, Borbély Erzsike, Kozma Juliska, Kerékvártó Mariska, Nagy Erzsike, Szilágyi Mariska, Csizsár Juliska, Bör Mariska, Jámbor Esztike, Szabó Erzsike, Diószegi Zsuzsika, Szatmári Mariska, Zöld Zsuzsika, Nagy Rózsika, Burai Erzsike, Kéki Esztike, Móss Zsuzsika, Balog Esztike, Bundi Juliska, Kálmán Erzsike, Barna Zsuzsika, Kaszás Mariska, Tiba Esztike, Vass Juliska, Ormós Rózsika, Katona Juliska, Sarkadi Mariska, Kovács Erzsike, Kovács Juliska, Bakos Juliska, Vértesi Zsuzsika, Bozóki Zsuzsika, Nagy Zsuzsika, Nagy Mariska, Györffi Mariska, Papp Mariska, Szigeti Esztike, Bátor Esztike, Balog Mariska, Balog Erzsike, Csapó Esztike, Csapó Juliska, Piros Róza, Kis Mariska, Csizmadia Piroška, Bakonszegi Juliska, Boros Mariska, Szalai Mariska és Juliska, Imre Juliska, Nagy Juliska, Dul Juliska, Csikos Erzsike, Barna Juliska, Balku Erzsike, Balku Esztike, Szilágyi Juliska, Szilágyi Zsuzsika és Juliska, Salánki Juliska, Harsányi Erzsike, Tóth Esztike és Rózsika, Végh Juliska, Pongor Erzsike és Juliska, Harsányi Juliska, Pethő Róza, Posta Erzsike, Bör Mariska és Juliska, Jablonczi Erzsike, Mór Juliska, Szabó Mariska, Szatmári Zsuzsika, Erszény Erzsike, Kovács Esztike, Kozma Esztike, Kelemen Erzsike, Szücs Esztike, Faragó nővérek, Béressi Vilma, Vilmányi Esztike, Nagy Juliska és Mariska, Oláh Juliska, Kovács Zsuzsika, Ecsedi Erzsike és Juliska és Zsuzsika, Kovács Mariska, Bihari Katicza és Erzsike, Török Juliska, Fésűs Mariska, Kovács Juliska, Szücs Esztike, Ujfalussy Kata, Kovács Esztike, Király Juliska, Kovács Juliska, Lóss Mariska, Kiss Rózsika, Pásztor Mariska, Kiss Erzsike, Lengyel Erzsike. A négyest 160 pár táncolta.

Végül megemlítjük hogy Thalv és Bakonyi képviselők sürgönyileg üdvözölték a bálzókat. Bakonyi Samu betegségével mentette ki elmaradását.

Gyilkossággal vádolt csendőrök.

(Rejtélyes bűntény Ó-Szentannán.)

Az aradi „F—g” ujságolja, hogy vasárnap este rejtélyes módon halt meg Ó-Szentannán Heincz Juon odaváló gazda. A haláleset okának kiderítése most az aradi törvényszéket foglalkoztatja s a vizsgálóbíró egész napon át künn tartózkodott a községben, hol a boncolást eszközölte és megkezdte a vizsgálatot a titokzatos ügyben. Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Heincz Juon jómódu gazdát vasárnap éjjel két rendőr az Ó-Szentanna és Új-Szentanna községeket elválasztó uton találta, ahol eszméletlen állapotban feküdt a földön. A rendőrök a legközelebb eső házba vitték s itt kikérdezték, mi történt vele. A súlyosan sérült embernek alig volt annyi ereje, hogy egy szót is kiejtsen és csak ennyit mondott:

— A csendőrök bántalmaztak.

Ezután kocsira ültették és hazavitték a haldokló embert, aki rövid két órai kintlódás után meghalt.

Az orvosok megállapították, hogy a halál tompa eszköz által ejtett sebek

folytán állott be és a sebek alakja után azt következtették, hogy a sérüléseket valószínűleg puskaagygyal ejtett ütések okozták.

Az ügyészség most erélyes nyomozást folytat a rejtélyes bűntényben. Mindenesetre súlyos vád, amivel a csendőrséget illették és éppen mivel csendőrök szerepelnek a dologban, ez kétszeres ok, hogy kideríttessék a való igazság.

A helyszínén kihallgatott tanúk közül Heincz György, az elhalt testvére megerősítette Heincz Juonnak azt a rövid, de megdöbbentő vallomását, hogy a csendőrök bántalmazása okozta a halálát. Heincz György előadta, hogy azon éjszakán, mikor a haláleset történt, a szomszédságában lakó sógora házában virrasztott többedmagával unokahuga holtteste fölött. A virrasztók, kik között bátyja is ott volt, kártyázni kezdtek. Kévéssel tíz óra után két csendőr állított be hozzájuk és Heincz Juon felől tudakozódtak. Ez készségesen jelentkezett, mire a csendőrök Heincz Juonnal távoztak, Heincz György utánuk ment és — mint vallotta — távolról arczütések csattanását hallotta. Ezután visszament virrasztani s a továbbiakról csak akkor értesült, mikor hírül hozták neki, hogy a testvére halálán van.

Heincz Györgyénak ezt a vallomását azonban igen valószínűtlenné teszi az a körülmény, hogy a vizsgálóbíró kérdésére nem tudott bővebb adatokat szolgáltatni az általa megjelölt tettesek felől, sőt a csendőrök személyleírására nézve sem volt képes utbaigazítást adni. Ó-Szentanna község előjárósága pedig hivatalosan nem szerzett tudomást róla, hogy a csendőrök január hó 3-án éjjel Ó-Szentannán portyáztak volna.

Törvénykezés.

Főügyészség a párbaj mánia ellen.

(Egy üdvös rendelet.)

A kolozsvári királyi főügyészség olyan rendeletet adott ki, a melyet óhajtandó lenne, ha követnének a többi főügyészségek is. Ugyanis a kolozsv. kir. főügyészség rendeletet adott ki a területéhez tartozó összes ügyészségekhez, utasítva azokat, hogy a jövőben a párbajvétségeknél a vádindítványt terjesszék ki a segédekre is és szerezzenek érvényt a törvény erre vonatkozó rendelkezésének.

A magunk részéről örömmel üdvözöljük a kolozsvári kir. főügyészség rendeletét. Helyeseljük azt, sőt elismerésünket nyilvánítjuk azért, mert csak is így lehet végre csökkenteni a párbaj mindjobban terjedő örültségét. Amikor t. i. uri emberek néha gyilkolnak, legtöbbször nyomorékká tesznek valakit. S megvagyunk arról győződve, hogy ez az üdvös és helyes rendelet megszünteti a párbaj-hiénákat. Azokat a segédeket értjük ez alatt, akik komoly nagyképűséggel akarnak vért látni — másnak a vérért — egy görbenézésért, vagy egy lábtaposásért.

A gyakorlatból tudhatja mindenki, hogy mennyire igazunk van. Hogy majdnem mindig a segédek mulik a békés elintézés. Ezután ez megszűnik. Ha majd a segédek szabadsága is koczkán forog, ha a segédeknek is kijár, hacsak néhány napi államfogház is, vagy nem vállalkoznának a közreműködésre, vagy pedig meg fogják gondolni mielőtt megbizójukat pisztoly, vagy kard elé állítanák.

Mi az ujság?

Kiss József zsidó marad. A P. H. után közöltük mi is, hogy a nagy költő vizkeresztkor a katolikus vallásra áttérni szándékozik. A „P. H.” azt a híret most a következőleg igazítja helyre: „A késő éjjeli

órákban nem járhattunk utána, mennyiben igaz a hír, most azonban abban a helyzetben vagyunk, hogy annak minden tekintetben alaptalan voltát konstatálhatjuk. Ilyen híresztelések már hónapok óta keringenek a legkülönbözőbb körökben s úgy látszik, hogy ezeket ismeretlen czélzattal a legalávalóbb rosszakarat terjeszti rendszeresen. Formás kis helyreütés ez, az már szent igaz.

— **A trebinyei levél.** Boszniából egy magánlevél érkezett a mely a bileki és trebinyei katonai zavargás utáni helyzetről szól. A levél a következő:

Trebinye, 1904. január 3.

Kedves barátom!

A bileki garnizon összes szabadságon lévő tisztjeit táviratilag hazahívták; a tisztek tegnap és ma mind megérkeztek. A bileki tisztek között nagy az izgatottság, mert nem lehet tudni, hogy a zavargások mikor ismétlődnek. Vojtek generális az összes öreg bakához beszédet intézett és a **haza szent nevében** (Vajon melyik hazát értette az öbester ur!? Szerk.) kérte őket, hogy törődjenek bele sorsukba, szolgáljanak türellemmel és hűséggel, majd csak út számukra is a megváltás órája. Elmondta az öreg brigáderos, hogy ő már negyven esztendeje katona, de ez alatt a hosszú idő alatt ilyen dolog még nem történt az ő szegény katonáival. Vegül kérve kérte katonáit, hogy ne rendetlenkedjenek, miközben megeredtek a könyvei és sirt a front előtt.

Trebinyében teljes csönd van, a minnek az az oka, hogy szakadatlanul esik az eső s az időjárás megint a multkori árvízzel fenyeget.

Bilekben egy kaszárnyát áristomnak rendeztek be s ott tartják fogva az ujabban letartóztatottakat. A generális beszéde ott is lecsilapította az elméket.

Albóri tábornagy, az új hadtestparancsnok, a melléje beosztott altábornagyot kiküldte, hogy nézzen szét Trebinyében és Bilekben. Az altábornagyot minden napra várják.

Amerikai párbaj. Távirati tudósításunkban már jeleztük, hogy tegnap föbelőtte magát egy fiatalember. Érsekújvárott történt a dolog, az öngyilkos azonban, akitnek Misik Kálmán a neve, a budapesti egyetem hallgatója volt. A fiatalember, az érsekújvári pályaudvaron szíven lötte magát, de nem halt meg nyomban, hanem kórházba vitték, a hol utóbb kiszenvedett. Nem lehetett tettének okáról kihallgatni s az amerikai párbaj föltevése barátaitól származik. A szerencsétlen fiatalember társai ugyanis tudják, hogy Misik Kálmán Budapesten beléseretett a Barcsay-utca 8. számú házának második emeletén lakó és szénkereskedéssel foglalkozó özvegy zsidó asszonynak a szép leányába. A leánynak más is udvarolt s a két vetélytárs a sorsra bizta, kit illessen az élet és a szerelem és kit a halál. Misik Kálmán huzta a fekete golyót, kegyetlen jelképét annak a másik golyónak, a melyet a szívébe röpitett. Kabátjában levelet találtak Barák Imre tanárnak czimezve s a levélben megírta részletesen Misik Kálmán, hogy miért lett öngyilkossá. Barák tanár nem árulja el a levél tarjalmát, de nem czáfolja meg az amerikai párbajnak városzerte elterjedt hírt sem.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utitáska rejtelsei.

(Amerikai büntügyi regény Old Sleuth-tól.)

Fordította: **Papp Dezső.** 18

- Ezzem ágában sincs azt megbüntetni.
- Kinek a megbizásából van ön it?
- Ahhoz önnek semmi köze.
- Goromba fráter!

Ezzel a titkos rendőr sarkon fordult és haladt utjára. Elérte czélját, mert az ember utána ment. A titkos rendőr felült egy lóvonatra, az ember szintén. A titkos rendőr leszállott a lóvonatról, leült egy padra kivette szemüvegét és úgy tett, mintha elmélyedve olvasna valamit.

Kis vártatva leült az ember is, aki a táská iránt kérdezősködött.

— Bocsánatot kérek — kezdé a beszédet egy pár kérdéses volna önhöz. Ön az imént egy utitáska iránt kérdezősködött, amely azonban nem az öné.

— Azt nem is állítottam.

— Ki küldte önt azért?

— Azt nem szabad megmondanom.

— Nos tehát, a táská az enyém, ennel fogva az a személy, aki önt küldötte, nem tarthat arra igényt. De mégis szeretném tudni, hogy ki lehet az, aki ilyen módon akarja az én tulajdonomat elsajátítani.

— Be tudja ön bizonyítani, hogy az a táská az öné?

— Igen, birtokomban van a vény.

— Nekem is.

— Mit? Ki adta önnek?

— Egy ur.

— Neve?

— Azt nem szabad megmondanom. — Adok önnek száz dollárt, ha megmondja a nevét.

— Száz dollárt? No nem bánom. Silvernek hívják.

Midőn az ember ezen nevet hallotta, nagyot káromkodott magában és hősünet szuró pillantásokkal vádolta.

— Egy ur, akit Silvernek hívnak? Hol van Silver ur.

— Meghalt.

Az ember felugrott. A legmagasabb fokig felizgatódott.

— Meghalt? Mikor halt meg?

— Ezelőtt három héttel.

— Miben halt meg?

— Az egy különös történet. A bizottság azt mondotta, hogy öngyilkosság esete forog fenn — fele é a titkos rendőr mosolyogva.

— Ön nekem egy egész kómius esetet beszél el. Egyebekben hanglejtéséből úgy veszem észre, mintha ön kételkedne a bizottság határozatában.

— Az igaz, mert az én határozott véleményem az, hogy Silver ur gyilkosság áldozata lett.

— Ismerte ön őt jól?

— Nem.

— És ő küldötte önt az én utitáskáért?

— Igen, egy nappal meggyilkoltatása előtt. Ismerte ön Silver urat?

— Nem, csak a lapokban olvastam hogy egy ilyen nevű ur öngyilkosságot követett el. Ennek ellenében ön azt állítja, hogy meggyilkolták?

— Okom van azt gondolni.

— Van önnek gyanuja valakire?

— Természetesen.

— Ki az?

— Amennyiben csak gyanúsításról van szó, nem akarok nevet említeni.

— Ön azt mondja, hogy Silver ur egy nappal meggyilkoltatása előtt küldte önt a táskáért? Milyen körülmények között?

— Nem vagyok köteles önnek azt megmondani.

— Adok önnek ötszáz dollárt, ha megmondja.

— Felesleges! Nem titok az. Én ügyvéd vagyok és Silver ur egy levélben felkért, hogy látogassam meg. Elutaztam C-be és felkerestem falusi lakában. Nem ismertem ugyan azt az urat, sohasem hallottam felőle, amennyiben azonban itt üzletről volt szó, felkerestem. Az öreg ur egy regényes történetet beszélt el. Miután azt bevégezte, — és az, mint mondtam, nagyon

regényes történet volt, — azt mondá, hogy ő egy utitáskát küldött New-Yorkba. Átadta a vényét és kért, hogy válassam azt ki; azonkívül adott egy leragasztott levelet, amelyet a kiváltás után kell felbontanom, benne megtalálom az ő utitáskáit a további teendőkre.

— Felbontotta ön a levelet?

— Folytatjuk. —

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 116.

Bérlet 84-ik (C)

Ma pénteken, 1904. évi január hó 8-án:

A bajusz.

Magyar énekes játék 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő György.

Debreczen sz. kir. város
világítási vállalata.

I. RENDÜ TISZTA PIRSZÉN

házhöz szállítva

mázsánsként
3 kor. 60 fillér.

Megrendelhető

a légszeszgyár városi irodájában
Piacz-utca 81. sz.

Részvények

vidéki takarékpénztári, iparvállalati, viczinális vasuti, továbbá exotikus, hivatalosan nem jegyzett értékpapírok, valamint külföldi értékek, épügy részjegyek legmagasabb árák mellett vétetnek.

Tőzsdei megbizások kivitele.

Legmagasabbárléleg értékpapírokra és sorsjegyekre.

BANKBETÉTI TÁRSASÁG

SALGÓ és TÁRSA

BUDAPEST, VI. ker., Andrássy-ut
9. szám.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés esillapító és jóízű

KAISER mell-caramelláit.

Bonbon.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatású ez köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál. E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utanzatoktól. Valódi csakis „Három fenyo” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Toth Bela és dr. Rothschnek W. Emil urak gyógyszerárában.

Apró hirdetések

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden 1 szög 4 fillér.

Polyékony ezüst tisztít és ezüstöz minden fémtárgyat. Próba üveg 70 fillér, üvege, 1 és 2 korona Kontsek Gézánál.

Katona keztük tisztítását párját 7 krért, **báli keztük** tisztítását párját 10 krért vállalom, Péterfia-utca 37.

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít Rózsa szücsműhelye kistemplombazár.

Bőröndös inas heti fizetés mellett, azonnal felvétetik. Ugyanott bőröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytözsde udvarban, hátul a bőrdyáiban.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31. az udvarban.

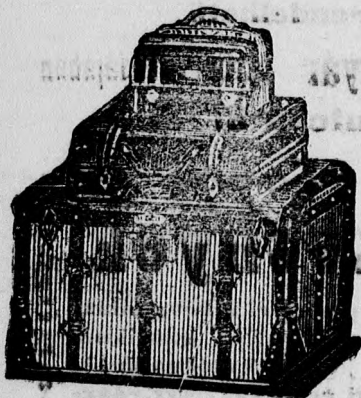
Kerékpárokat veszek bármilyen gyártmány, de csak jó karban levőt. Czimeket a kiadó hivatalba kérek.

Újság árúsitóknak férfiak, asszonyok és 14 évesnél idősebb fiuk jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelenkezzenek a kiadóhivatalban Fiacz-u. 47.

Klein Ferencz czimfestő Debreczen, Fiacz-u. 72. Elvállal minden e szakba vágó munkákat fémlapra, vasra és vészorra igen olcsó árban.

Új bőrdyártó műhely

főtrafik udvar.

Készít és rak-táron tart mindenféle nagy ságu és alakú kézi és uti bőröndöket, pénz és szivar tárcsákat, bőrtáskát és utazó koffereket

a legjutányosabb árak mellett. Minbenféle e szakmába vágó javításokat pontosan és olcsón elvállalok. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek

Szíves pártfogást kér tisztelettel **KLEIN J. Bőröndös** DEBRECZEN, Fiacz-utca 26., főtrafik udvar.

KWIZDA FERENCZ JÁN.
cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító,
Kertlelti gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Kwizda Fluidja
Kisgyógyász

Turista fluid.
Régi jóhírű diétet. kósm. szer bedörzsölésre, az emberit test izmainak és inainak erősítésére és edzésre. Eredményesen használva turisták, kórhágnálva, rosok és lovaglókat által túrák utáni erősítésre és erőgyűjtésre.

Árak:
1/2 palack K. 2.—
1/4 palack K. 1.20
Kapható minden gyógyszerésztárban — Képes árjegyzék ingyen és bérmenten.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut. 21. sz.

Hírlapok

albérletbe kaphatók a **Kereskedelmi Csarnok** titkári hivatalában.

Drezdai Motorgyár R.-T.

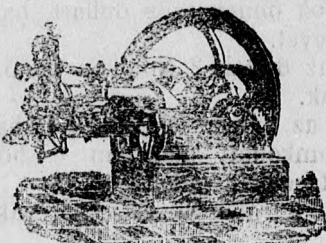
(ezelőtt Hille) főktelepe és műhelye:

Gellért Ignác és Társa

Budapest. VI., Teréz-körut 41. (Telefon 12—91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legteljesebb, legtartósabb gyártású **drezdai benzínmotorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.**

Leggyorsabb kezelés! 64 kintűtetés!

Legelősebb üzem! 8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, fagyáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kitüntetve.**

oo Kedvező fizetési feltételek! oo Legmesszebb menő jótállás!

UJ! Budapestben főműhelyt UJ! rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Egy jó csesze tea kedvelők, kértek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Mélange a legfinomabb China, India és Ceylon ó! Valódi csak eredeti csomagban, Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

Calderoni és Társa

Váci-utca 1. Budapest Kishíd-u. 8.

Szemüvegeket és orrcsüptetőket finom üveg- vagy valódi hegyjegecsekkel, aczél, élsny, ezüst, arany vagy tennősbékacsont keretben. Színházi és kettős tábori látszóveket a legjobb mintákban és felszerelésekben. Zeiss, Busch és Goerz-féle prismás távcsövek, Aneroid- és higanylégnyommérőket. Ablak, szoba, terem, fűrdő-hőmérőket. Górcsöket. Nagyító üvegek. Rajzeszközök uj ezüstből. Teleszkópokat, iránytűket, napórákat stb. Varázs-lámpák finom képekkel (laterna magica.) Fűthető gőzgép minták. Dörzsvillámgépek. Mellékkészülékek villámgepekhez. Fűdtékek (globosok.) Ásványgyűjtemények. Fényképészeti készülékek.

Árjegyzéket bérmentve küldünk. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

Sohrader Gyula
likőr-töltései.

Sohrader Gyulától, Feuerbach-Struttgartinban. A legjobb és leg-egyszerűbb mód használatra likőröket előállítant.

Árjegyzéket és prospectust küld az Ausztria és Magyarországi főraktár: Meager W. Wien, III/3. am Henmarkt 3.

Polgár Sándor

egyetem. gyakorlott orvosi mű- és kötszergyárosnál

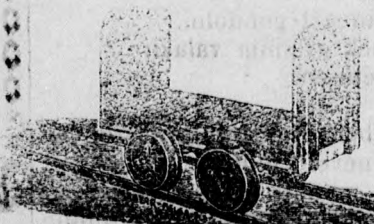
BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körut 50. sz.,
(a Royal nagy szállodával szemben.)

Legjutányosabban beszerelhetők: magy. kir. szab. POLGAR-féle sérvkötékek, kötszerek, irri. ator fecskendők és összes betegápolási tárgyak. Orthopediai készülékek, műtáblák, mákéz stb. saját műhelyében a legteljesebben készütnék.

Gummi áruk, valódi franciaia különlegesek (óvszerek), F. Berguerand-féle párisi leghíresebb gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmenten.

Penti czimre ügyelni tessék.

Magyar-belga

fémipargyár részvény-társaság
BUDAPEST, VI., Hungária-körut.

KÜLÖNLEGESSÉGE:
Keskényvágányu vasutak építése és szállítása. Elvállalja: mezeli, erdei, bányá- és iparvasutak nyomjelzését, építését és teljes felszerelését. Szállít: legjobb minőségű Bessemeraczel-sineket, szilárd és szállítható vágányokat, váltókat és fordítókorongokat (keskeny és szabványos nyomtávban), bármily szerkezetű koosikat fából és vashól, mozdonyokat, kerékpárokat, csapvasutat. Rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett. Költségelőirányzatokat és katalogusokat ingyen ad.